

е най-стариятъ, най-уравновесениятъ елементъ въ природата. Но, ако би останала природата само съ него, всичко щъше да биде мрътвило. При все това, органическиятъ свѣтъ има да му благодари много . . .

Фарисеятъ се обръща къмъ Бога, не да му помогне да изглади нѣкои грапавини отъ неговия характеръ — ни най-малко — той само благодари, че не билъ като другите хора: хулитель, обирникъ, убийца, прѣлюбодѣецъ. Именно, като книжникъ и философъ, той трѣбаше да се спре върху причинитѣ, които пораждатъ хулителството, обирничеството, убийството, прѣлюбодѣйството. Когато срѣшнемъ нѣкои хора, които стоятъ, да кажемъ, по-долу отъ нась, споредъ Христовото учение не бива да ги осаждаме въ своята душа, а да извлѣчемъ урокъ, да намѣримъ причинитѣ, които сѫ ги довели до това низко положение, и, ако има нѣщо отъ тѣхъ въ нась, да го изкоренимъ. Защото онзи, който е положилъ великитѣ закони въ живота, казва: „Не сѫдете, да не бждете сѫдени“. Въ тия думи има дѣлбокъ смисълъ, и, който ги е проумѣлъ, се е домогналъ до великия законъ на човѣшкото благо. Съврѣменнитѣ зоологи изучаватъ животнитѣ и сѫ дали на свѣта много цѣнни работи, но никой още не е проучилъ дѣлбоките причини, които ги създаватъ; така: защо, напримѣръ, нѣкои иматъ рога, а други не; защо нѣкои се влѣкатъ, а други ходятъ на четири крака; защо нѣкои ядатъ месо, а други пасатъ трѣва; защо сѫ лишени отъ човѣшката интелигентностъ. А за това има дѣлбоки и основни причини, то не е така произволно, както може нѣкой да помисли. Когато хората разбератъ тия